

Accountantsverslag

Gemeente Oldebroek
Boekjaar 2024

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad van de gemeente Oldebroek
Raadhuisplein 1
8096 CP Oldebroek

Onderwerp: Accountantsverslag 2024
Kenmerk: Definitief 17 juni 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2024 van gemeente Oldebroek, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 17 oktober 2024, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan. Het accountantsverslag bevat de bevindingen en conclusies naar aanleiding van onze werkzaamheden. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij hebben u op 17 juni 2025 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen in uw jaarrekening 2024.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Ondertekening alleen in definitieve versie
drs. E.H.J.D. Damman RA

Inhoud

1. Bestuurlijke samenvatting
2. Opdracht, scope en uitkomsten
3. Financiële positie
4. Belangrijkste bevindingen
5. Overige onderwerpen
6. Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Wij hebben bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring verstrekt.

Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet in materiële zin aan de laatste actuele voorschriften.

Gemeente Oldebroek heeft er voor gekozen de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel te laten zijn van het jaarverslag, ondanks dat dit conform de BBV in formele zin nog niet verplicht is. Op deze wijze heeft gemeente Oldebroek invulling gegeven aan de aanbeveling van het Rijk om de verantwoording op te nemen. Op deze wijze wordt ook invulling gegeven aan de lokale afspraken tussen het dagelijks bestuur en algemeen bestuur, zoals opgenomen in de aangepaste verordeningen.

Uit onze controle met betrekking tot ons getrouwheidsoordeel blijkt een beperkt aantal controleverschillen/tekstuele aanpassingen. Deze zijn gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening. Wij constateren dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten.

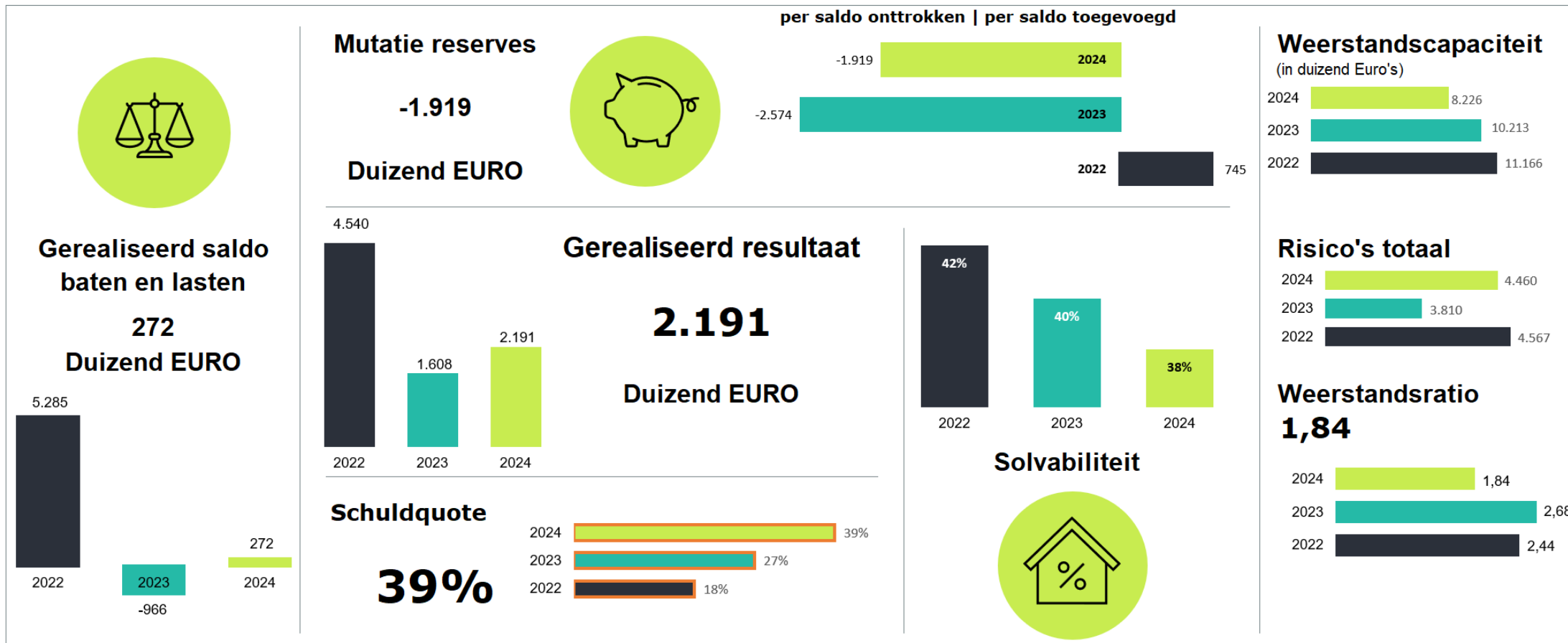
Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 in overeenstemming is met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2024 voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

We hebben vanuit onze zijde ervaren dat het controleproces soepel is gelopen, waarbij op een prettige en constructieve wijze met de ambtelijke organisatie is samengewerkt. Ten opzichte van het voorgaande jaar zien we een verbetering in de aanleveringen en samenwerking met de organisatie. In lijn met voorgaand jaar nemen we in de evaluatie met de organisatie de verbeterpunten van beide kanten mee om zodoende onze dienstverlening verder te verbeteren.

Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringswaarden

Bestuurlijke samenvatting

Opdracht, scope en uitkomsten

- De opdracht is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken en omvat de jaarrekening 2024 van gemeente Oldebroek.
- De bij de jaarrekeningcontrole gehanteerde materialiteit bedraagt EUR 955.610 in overeenstemming met het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden. Bij het rapporteren van afwijkingen is een grensbedrag gehanteerd van EUR 47.781.
- Wij hebben bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor de getrouwheid van de jaarrekening.
- Het jaarverslag is cf. NV Cos 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet in materiële zin aan de laatste actuele voorschriften.
- Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2024. Gemeente Oldebroek heeft ervoor gekozen de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel te laten zijn van het jaarverslag.

Controleverschillen

Uit onze controle met betrekking tot ons getrouwheidsoordeel blijken enkele controleverschillen. Deze zijn gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening. Deze correcties worden in dit verslag toegelicht.

Daarnaast constateren we, in lijn met voorgaande jaren, dat niet voor alle lasten met betrekking tot het sociaal domein WMO de Gemeente Oldebroek de prestatielevering kan vaststellen. Daarnaast is de PGB onzeker voortvloeiende uit de niet goedkeurende verklaring vanuit de SVB. De onzekerheden in de controle ten aanzien van het sociaal domein bedraagt € 535 duizend.

Daarnaast is onvoldoende controle-informatie verkregen over de prestatielevering van een aantal inkopen, waardoor sprake is van een onzekerheid van € 774 duizend.

Bestuurlijke samenvatting

WNT

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 in overeenstemming zijn met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2024 van de gemeente Oldebroek voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa

Wij hebben geen ongecorrigeerde controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Financiële kengetallen en signaleringswaarden

Het boekjaar 2024 sluit met een financieel resultaat van € 2,1 miljoen (voordelig). De totale vermogenspositie van de gemeente Oldebroek bedraagt € 39 miljoen (2023: € 38 miljoen) met een solvabiliteitsratio van 38% (2023: 40%). De vermogenspositie is dan ook zeer gezond te noemen. Het college concludeert in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing dat de weerstandscapaciteit toereikend is.

Ondanks de gezonde financiële vermogenspositie zal de gemeente Oldebroek, gezien de weerstandscapaciteit blijven inzetten op de lobby richting het Rijk voor voldoende financiering voor hun taken.

Samenwerking

We hebben vanuit onze zijde ervaren dat het controleproces soepel is gelopen, waarbij op een prettige en constructieve wijze met de ambtelijke organisatie is samengewerkt. In lijn met voorgaand jaar nemen we in de evaluatie met de organisatie de verbeterpunten van beide kanten mee. In lijn met voorgaande jaren wordt zowel de organisatie, als wij als controleteam geconfronteerd met de administratie lastendruk van de zogenaamde SiSa-regelingen. In de bijlage van de jaarrekening legt de gemeente verantwoording af over 25 (2023: 28) soorten van rijksbijdragen, welke een ieder weer aparte wet- en regelgeving kennen en eisen stellen aan de administratieve organisatie van de gemeente.

2

Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 17 oktober 2024 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2024. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 955.610. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad op 12 december 2024 vastgestelde controleprotocol over boekjaar 2024. Bij het rapporteren van afwijkingen is een grensbedrag gehanteerd van EUR 47.781 op basis van de controle-aanpak. Dit grensbedrag ligt daarmee lager dan de rapporteringstolerantie volgens de controleprotocol.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 955.610
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 2.866.830
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie conform controle-aanpak accountant	€ 47.781

De toleranties voor de rechtmatigheidsverantwoording, zoals vastgelegd in uw financiële verordening, wijken beperkt af van de toleranties voor de controle op de getrouwheid. Dit leidt ertoe dat de door het college opgestelde rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de volgende toleranties:

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 2.866.830
Rapporteringstolerantie	Conform de financiële verordening	€ 50.000

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- Het risico dat inkoopfacturen niet in overeenstemming zijn met de geleverde prestatie omdat de prestatie niet is ontvangen. Dit risico ziet bij uw gemeente met name toe op de investeringen en kosten;
- Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt (management override of controls), hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels. Dit risico ziet bij uw gemeente met name toe op de realisatieruimte binnen budgetten in de exploitatie- en investeringsbudgetten (standaard risico binnen de branche);
- Corruptierisico ten aanzien van inkoopcontracten met een contractwaarde groter dan 3x de uitvoeringsmaterialiteit door mogelijke belangenverstrengeling en kickbacks (standaard risico binnen de branche);
- Onterechte betalingen doordat onjuiste mutaties doorgevoerd worden in crediteurenstamgegevens of in de daadwerkelijke batchopdrachten;
- Het risico dat handmatige betalingen uitgevoerd worden aan niet-rechthebbenden.

Uitkomsten

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring te verstrekken voor de getrouwheid van de jaarrekening. De geconstateerde controleverschillen zijn gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening.

Tevens zijn er onzekerheden met betrekking tot de prestatielevering van de Zorg in Natura (ZiN) uit hoofde van de WMO ter hoogte van € 112 duizend en uit hoofde van de PGB € 423 duizend. De genoemde fouten en onzekerheden blijven binnen de goedkeuringstoleranties.

Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de interne beheersing inclusief de IT-omgeving, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole, beoordeeld. Naar aanleiding van onze werkzaamheden hebben wij een managementletter geschreven. Deze managementletter hebben wij op 20 februari 2025 in definitieve vorm uitgebracht.

Onze werkzaamheden zijn niet gericht op het geven van een oordeel over de interne beheersing van de organisatie als geheel. De rapportage bevat daardoor niet alle onvolkomenheden in de interne beheersing, die bij een eventueel uitgebreid en hierop specifiek gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Wij merken op dat de jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht is op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen. In onze managementletter hebben wij een aantal attentiepunten ten aanzien van de IT-omgeving opgenomen. U heeft aangegeven hieraan opvolging te willen geven.

Frauderisico's en continuïteit

Onze controleverklaring over boekjaar 2024 bevat, gelijk aan voorgaand jaar, een verplichte paragraaf over onze werkzaamheden met betrekking tot fraude en een met betrekking tot continuïteit.

Frauderisico's

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Zoals ook in ons controleplan opgenomen bevindt het college dan wel het management zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Onze beroepsregels schrijven voor dat de accountant dit risico in zijn controle onderkent.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- Analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;

2. Opdracht, scope en uitkomsten

- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals de waardering van de grondexploitaties, vaste activa en vorderingen en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten;
- Beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Het risico dat verantwoorde lasten als gevolg van inkopen niet nauwkeurig zijn omdat de prestatie niet is ontvangen of niet is gefactureerd tegen de overeengekomen prijs.

Wij hebben vastgesteld dat binnen het gemeentelijke proces inkopen geen sprake is van een functiescheiding tussen prestatie-akkoord-verklaarder en budgethouder. Hierdoor bestaat het risico dat lasten niet nauwkeurig zijn verantwoord, omdat de inkoopfactuur niet in overeenstemming is met de geleverde prestatie of de inkoop niet tegen de juiste prijs is gefactureerd. U geeft aan dat de inrichting in 2025 is gewijzigd.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd in de vorm van een statistische steekproef op de verantwoorde lasten uit inkopen waarbij voor elke waarneming op basis van onderliggende stukken is vastgesteld dat de prestatie (zowel de prijs component als de hoeveelheid component)

onderbouwd is. Overall constateren wij dat fraude en fraudepreventie een onderdeel is waar de gemeente actief mee bezig is.

Corruptierisico – Niet naleven van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen om gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken bij de totstandkoming van de contracten met leveranciers daar waar contracten zijn afgesloten met een contractwaarde groter dan EUR 2 miljoen

Dit risico is doorgaans bij een gemeente een verhoogd risico, doordat een gemeente inkoopt bij een grote diversiteit aan leveranciers, waarbij contracten/raamovereenkomsten worden overeengekomen. Er is ook een groot aantal ambtenaren die inkopen kunnen initiëren en al dan niet met behulp van inkoopspecialisten deze inkopen realiseren. Hierdoor bestaat inherent een risico op kickbacks en belangenverstrengeling.

Om dit risico te ondervangen hebben wij aan de hand van de door de Verbijzonderde Interne Controle opgestelde spendanalyse een risicogerichte deelwaarneming verricht. Op basis van geselecteerde aanbestedingsdossiers is vastgesteld dat de juiste aanbestedingsprocedure is gevolgd, dat meerdere medewerkers betrokken zijn geweest bij het proces van gunning en gemeente de leverancierskeuze heeft gemaakt op basis van vooraf vastgestelde criteria. Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Het risico dat bankrekeningnummers in de crediteurenstamgegevens niet correct zijn verwerkt, waardoor betalingen worden uitgevoerd aan niet-rechthebbenden

Het risico ziet toe op betalingen via de reguliere crediteurenadministratie en de daaruit voortvloeiende betaallijsten, waarbij bankrekeningnummers onterecht worden doorgevoerd. Hierdoor bestaat een verhoogd risico dat vereiste autorisaties worden omzeild om zo gelden aan de organisatie te onttrekken. Met betrekking tot het controleren van de bankrekeningnummers in de crediteurenstamgegevens hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden verricht door middel van data-analyse en detailcontrole op de bankrekeningnummers. Hierbij hebben wij vastgesteld dat het juiste bankrekeningnummer is gemuteerd en dat de vereiste autorisaties gegeven zijn.

Daarnaast is op basis van detailcontrole vastgesteld dat de betaalbatch uit de FA voor wat betreft bedrag, aantal posten (betaalregels) en hashtotal gelijk is aan de betaalbatch die is ingelezen in de bank en betaald is.

Het risico dat handmatige betalingen uitgevoerd worden aan niet-rechthebbenden

Het risico ziet toe op handmatige (spoed)betalingen waarbij betalingen niet via de reguliere crediteurenadministratie en de daaruit voortvloeiende betaallijsten gedaan worden, maar waarbij handmatig betalingen en bankrekeningnummers rechtstreeks in het bankpakket worden ingevoerd. Hierdoor bestaat een verhoogd risico dat vereiste autorisaties worden omzeild om zo gelden aan de organisatie te onttrekken. Met betrekking tot het controleren

van handmatige betalingen hebben wij gegevensgerichte deelwaarnemingen op de handmatige betalingen uitgevoerd.

Hierbij hebben wij vastgesteld dat het juiste bedrag, conform de factuur, betaald is aan het juiste bankrekeningnummer en dat de vereiste autorisaties gegeven zijn.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeente maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera)..

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking “Corruptie, werkzaamheden van de accountant” verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid. Gemeente Oldebroek beschikt over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid aangevuld met trainingen voor de juiste mindset van de medewerkers.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Gemeente Oldebroek heeft zelf werkzaamheden uitgevoerd om te controleren dat de aanbestedingen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed. Wij hebben steekproefsgewijs een deel van deze werkzaamheden gecontroleerd.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen die in rekening zijn gebracht aan de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.
- Door middel van een steekproef vaststellen of bij alle materiële grondaankopen en – verkopen door de gemeente vastgestelde procedures in materiële zin zijn gevolgd.

- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Continuïteit

Als onderdeel van de vereisten voor de controleverklaring hebben wij ook de continuïteitsveronderstelling getoetst. Daarnaast geven de financiële kengetallen inclusief het weerstandsrisico en de meerjarenbegroting geen reden tot twijfel of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. De gemeente Oldebroek kent een robuuste financiële positie.

Financiële positie

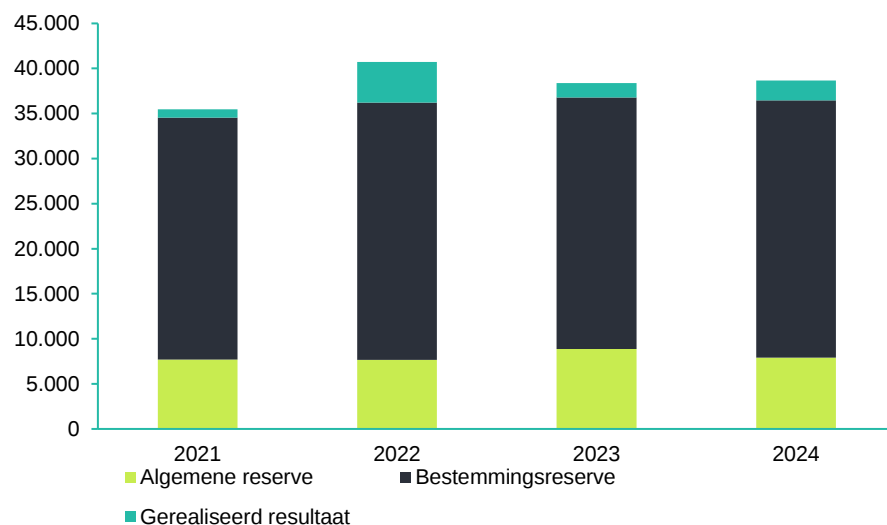

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

Verloop van het eigen vermogen van uw gemeente

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2024 volgens de jaarrekening € 39 miljoen.

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

Van de totale reserves is € 7,9 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze algemene reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gedaald met € 0,9 miljoen. Per saldo is gedurende 2024 € 0,6 miljoen gedoteerd aan de bestemmingsreserves. Het gerealiseerde resultaat in 2024 bedraagt € 2,1 miljoen.

Analyse van het resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een positief saldo zien van € 0,2 miljoen. Het gerealiseerde resultaat bedraagt afgerond € 2,1 miljoen positief. In de gewijzigde begroting was rekening gehouden met een resultaat van € 0,1 miljoen negatief.

In het samenvattend beeld wordt in hoofdlijnen een toelichting op de afwijkingen gegeven. In de toelichting op de programma's wordt een verder gedetailleerde verklaring gegeven voor de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken.

We adviseren u, in lijn met de aanbevelingen van de commissie BBV om aandacht te hebben voor afwijkingen op baten en lasten, niet zijnde begrotingsoverschrijdingen. Doorlopend is het advies de afwijkingen nader te analyseren waarom deze pas bij het opstellen van de jaarrekening inzichtelijk waren, zodat voordelen eerder richting de raad gemeld kunnen worden.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Op basis van de inventarisatie van de geïdentificeerde risico's, waarbij rekening wordt gehouden met kans op voordoen en financiële impact, wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's.

De incidentele weerstandscapaciteit is voornamelijk opgebouwd vanuit de algemene reserves, de structurele weerstandscapaciteit vanuit de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien. De weerstandsratio kwalificeert als "ruim voldoende".

	2024	2023	Weerstandsratio	Betekenis
Weerstandscapaciteit	€ 8,2 miljoen	€ 10,2 miljoen	≥ 2.0	Uitstekend
Risico's	€ 4,4 miljoen	€ 3,8 miljoen	$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
Weerstandsratio	1,8	2,7	$1.0 < 1.4$	Voldoende
			$0.8 < 1.0$	Matig
			$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
			< 0.6	Ruim onvoldoende

Financiële positie

We merken op dat in de weerstandscapaciteit (hoewel gedaald met € 2 miljoen) voldoende is om de risico's op te vangen. Dit komt overeen met de visie van de Gemeente Oldebroek om te blijven inzetten op de lobby richting het Rijk voor voldoende financiering voor hun taken.

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien.

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gegeven van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Het kengetal schuldquote is gestegen in 2024, maar blijft laag.

De solvabiliteit neemt toe/daalt naar 38% in 2024. De VNG hanteert een signaalwaarde als de solvabiliteit onder de 20% komt. Aan de bovenkant oordeelt het VNG dat een solvabiliteit boven de 50% als zeer goed aan te merken is. De Gemeente Oldebroek kent derhalve een gezonde financieringspositie.

Kengetal	Gemeente Oldebroek		Landelijk	
	2024	2023	2024 (B)	2023
Netto schuldquote	39%	27%	56,5	37,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd	32%	20%	51,4	32,3%
Solvabiliteit	38%	40%	35,3%	35,2%
Grondexploitaties	4%	1%	7,4%	5,6%
Belastingcapaciteit	90%	93%	100,8%	99,7%
Structurele exploitatieruimte	2%	-1%	2,0%	3,3%

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

Belastingcapaciteit: de lastendruk in de Gemeente Oldebroek ten opzichte van het landelijk gemiddelde bedraagt 90%.

Op basis van het kengetal "structurele exploitatieruimte" blijkt dat er beperkte structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Wanneer dit percentage negatief is, betekent dit dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Ten opzichte van vorig jaar is sprake van een verbetering van deze ruimte.

Financiële positie

Ravijnjaar.

Vanaf 2026, het zogeheten ravijnjaar, dreigt een groot financieel tekort voor Nederlandse gemeenten. Het dwingt gemeenten tot moeilijke keuzes: vasthouden aan bestaande taken en voorzieningen of ingrijpende hervormingen doorvoeren.

Op 19 december 2024 is de notitie structurele baten en lasten van de commissie BBV gepubliceerd. Nieuw hierin is de mogelijkheid om het surplus van de algemene reserve in te zetten als (structurele) bate in de begroting. Dit surplus is het deel dat niet nodig is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel (surplus) kan een gemeente met ingang van 1 januari 2024 jaarlijks maximaal 10% inzetten voor het dekken van structurele lasten met de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk aan 20% is en blijft. De gemeente Oldebroek maakt hier bewust geen gebruik van. Inzet van het surplus algemene reserve (= vrije reserve) wordt door dit gebruik als structurele bate bestempeld en is daarmee ook een uitzondering op de regel dat reservemutaties incidenteel zijn. Het weerstandsvermogen moet naar het oordeel van de toezichthouder voldoende zijn.

De primaire begroting 2025-2028 laat het volgende beeld zien:

	2025	2026	2027	2028
Incidenteel resultaat	-603	-127	4	5
Structureel resultaat	1.095	-547	-412	-226
	492	-674	-408	-221

De begrote resultaten laten een structureel sluitende begroting zien, waarbij in 2026 (het ravijnjaar) een duidelijk tekort is.

Om als gemeenteraad de financiële impact van keuzes te kunnen bepalen is inzicht in structurele en incidentele resultaten van groot belang. In de grafiek hiernaast zijn de (primair) begrote en gerealiseerde incidentele en structurele resultaten zichtbaar.

Ontwikkeling structureel resultaat (x € 1.000)

Op basis van de financiële resultaten in de afgelopen jaren constateren wij dat de gemeente in de afgelopen jaren positieve structurele resultaten heeft gerealiseerd en incidenteel veelal negatief. De verwachting is dat vanaf 2026 het structureel resultaat veranderd op basis van de primaire begroting. Het concept voorjaarsnota 2025 laat inmiddels een ander beeld zien wat onderhevig is aan toekomstontwikkelingen. De gemeente bezit een robuust saldo eigen vermogen om de negatieve begrote structurele resultaten op te vangen.

Wij adviseren u om na te gaan in hoeverre afwijkingen voortvloeien uit resultaten bij verbonden partijen. Uw rol als bestuurder van deze verbonden partijen kan het belang van een goede oorzakenanalyse van resultaten verbeteren zodat grote afwijkingen aan het einde van het jaar worden voorkomen.

4

Belangrijkste bevindingen

4. Belangrijkste bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

Met het goedkeuren van een aanpassing van de Gemeentewet door de Eerste Kamer op 27 september 2022 is de verplichting voor de accountant om een oordeel te geven over rechtmatigheid uit de wet gehaald. Sinds voorgaand jaar wordt een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording legt het college zelf verantwoording af over rechtmatigheid. Dit doet het college door zelf een oordeel te geven of de totstandkoming van de lasten, de baten en de balansmutaties in overeenstemming is met de door de gemeenteraad vastgestelde kaders. Deze kaders liggen vast in de begroting en de gemeentelijke verordeningen alsook in bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor de uitvoering van de accountantscontrole en oordeelsvorming in de controleverklaring is echter nog altijd niet aangepast. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) bevatten nog niet de verplichting tot het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording. De gemeente heeft er evenwel voor gekozen de

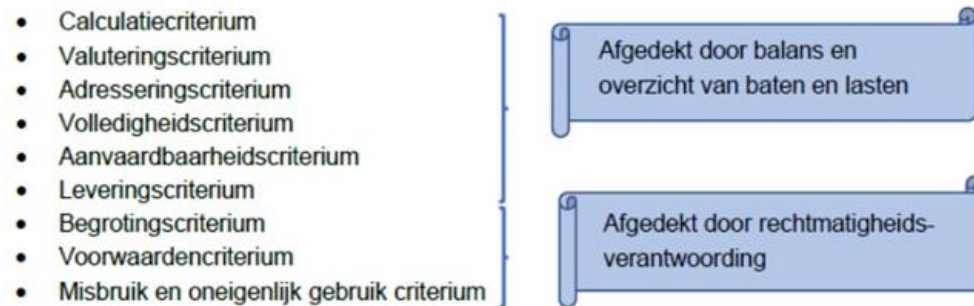
rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel te laten zijn van het jaarverslag. Dat is ook zo vastgelegd in de gemeentelijke financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) d.d. 12 december 2024. Op deze wijze heeft de gemeente invulling gegeven aan de aanbeveling van het Rijk om de verantwoording op te nemen, zoals de wetgever had beoogd. Bovendien wordt zo invulling gegeven aan de lokale afspraken tussen het college en de gemeenteraad, zoals opgenomen in de aangepaste verordeningen. Tevens kunnen de toezichthouder en het Rijk gebruik maken van de opgenomen verantwoording.

Alle rechtmatigheidsafwijkingen (individueel en/of cumulatief) boven de door u als raad vastgestelde verantwoordingsgrens (€ 2.866 duizend) worden in de rechtmatigheidsverantwoording benoemd. Ons getrouwheidsoordeel over het getrouwe beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten, lasten als van de activa en passiva ziet ook toe op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording en daarmee op de juistheid en volledigheid van de in de rechtmatigheidsverantwoording vermelde rechtmatigheidsfouten.

Bij het verantwoorden over de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening zijn negen rechtmatigheidscriteria van toepassing.

4. Belangrijkste bevindingen

Zes criteria (kunnen) direct van invloed zijn op de posten in de balans en de staat van baten en lasten (zien toe op getrouwheidsaspecten inzake grootte en de samenstelling van zowel de baten en de lasten als van de activa en passiva) en drie criteria zien uitsluitend toe op specifieke rechtmatigheidsaspecten van de baten, lasten en balansmutaties en raken niet de grootte en samenstelling. Het college is verantwoordelijk voor alle negen criteria; in de jaarrekening van het college worden deze afgedekt langs de volgende lijnen:

Op grond van Kadernota rechtmatigheid wordt over de criteria die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening niet gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. In de rechtmatigheids-verantwoording komen dus alleen de drie rechtmatigheidscriteria tot uitdrukking die aanvullend zijn op de criteria die ook gelden voor getrouwheid, te weten: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik.

Begrotingscriterium

De rechtmatigheidsverantwoording bevat belangrijke informatie voor het (politieke) verantwoordingsdebat van de gemeenteraad met het college. U stelt als raad met het vaststellen van de begroting de budgettaire kaders voor de uitgaven, investeringen en reservemutaties vast. Met het vaststellen van de geactualiseerde financiële verordening heeft u vastgelegd op welke wijze binnen uw gemeente om moet worden gegaan met begrotingsoverschrijdingen en welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel).

In de Kadernota rechtmatigheid beveelt de commissie BBV daarnaast aan dat het college de afwijkingen op het begrotingscriterium nader toelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag. Er is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid als het college bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt (1), toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves doorvoert die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld (2) en als bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast (3).

4. Belangrijkste bevindingen

Wij hebben vastgesteld dat het college de afwijkingen ten opzichte van de geautoriseerde begroting en kredieten en de kaders, zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld en die individueel en/of cumulatief de verantwoordingsgrens overschrijden, juist en volledig heeft opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording en dat de bepalingen uit de financiële verordening inzake acceptabele overschrijdingen juist zijn toegepast..

De overschrijdingen op de kredieten zijn nihil. De rechtmatigheidsverantwoording is derhalve leeg op dit onderdeel.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium ziet toe op voorwaarden die gelden voor de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze voorwaarden komen voort uit externe- en interne regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur voor zover deze relevant zijn voor de financiële rechtmatigheid. In het door u vastgestelde normenkader is een inventarisatie van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving opgenomen. Het niet in acht nemen van de geldende voorwaarden bij financiële beheershandelingen leidt tot een onrechtmatigheid die het college moet toelichten in de rechtmatigheidsverantwoording als de verantwoordingsgrens (op basis

van individuele en/of cumulatieve onrechtmatigheden) wordt overschreden.

Een belangrijk onderdeel van het voorwaardencriterium is de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Europese aanbestedingswetgeving is complexe materie en het blijkt in de praktijk moeilijk volledig te beheersen. De gemeente heeft dit ook onderkend en heeft derhalve een spendanalyse uitgevoerd.

Uit de controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat voor een aantal gemeentelijke overeenkomsten met een inkoopwaarde van in totaal € 912 duizend niet de juiste procedure is gevolgd. Wij hebben de gemeentelijke controlewerkzaamheden inhoudelijk beoordeeld en delen deze conclusie.

Er zijn tot slot ook voorwaarden waar geen mogelijk financieel gevolg aan is verbonden. Dan is er sprake van een formele rechtmatigheidsfout. Deze situatie doet zich ook voor bij het niet naleven van de Kasgeldlimiet en Renterisiconorm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Maar ook bij bijvoorbeeld het niet naleven van de termijnen van de subsidieverordening. Volgens een stellige uitspraak van de Commissie-BBV betreffen deze afwijkingen van het voorwaardencriterium formele rechtmatigheidsfouten die in de paragraaf bedrijfsvoering worden gerapporteerd.

4. Belangrijkste bevindingen

Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, het kasgeldlimiet en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening. Een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering is dus hiervoor niet noodzakelijk.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Het college is verantwoordelijk voor het inrichten van effectieve maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsregels om overheidssubsidies en bijdragen te ontvangen dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Deze maatregelen hangen veelal samen met de interne beheersing ter borging van het voorwaardencriterium. Het college heeft een Nota misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld. Het college heeft een uitspraak gedaan in hoeverre het M&O-beleid feitelijk wordt nageleefd en of de getroffen maatregelen effectief werken. Hieruit zijn geen zaken naar voren gekomen die gerapporteerd moeten worden.

Gezien het feit dat de bevindingen inzake begrotingsrechtmatigheid en het voorwaardencriterium gezamenlijk niet boven de verantwoordingsgrens uitkomen heeft het college terecht geconcludeerd in de rechtmatigheidsverantwoording dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

4. Belangrijkste bevindingen

Waardering inclusief specifieke projectrisico's

Ten opzichte van 31 december 2023 is de boekwaarde van de post grondexploitatie gewijzigd van € 1,2 miljoen naar € 3,3 miljoen. De wijziging van de boekwaarde gedurende 2024 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	1.218	2.488
Investerings	1.636	502
Grondverkoop	1.545	1.813
Tussentijdse winstneming	63	316
Mutatie verliesvoorziening	66	275
Inbreng IMVA/MVA	1.997	0
Boekwaarde per 31 december	3.303	1.218

De boekwaarde stijgt ten opzichte van voorgaand jaar als gevolg van inbreng nieuwe grondexploitaties. De voorziening verlieslatende complexen is ten opzichte van 2023 nagenoeg gelijk gebleven gezien de geringe voortgang van de bestaande projecten.

Schattingonzekerheden grondexploitaties

De huidige situatie en de onzekerheid over de toekomstige ontwikkelingen betekent een grote schattingonzekerheid op de verwachte realisatie van uw complexen. Bij een hoge mate van schattingonzekerheid is het passend om in de jaarrekening hierover een nadere toelichting op te nemen. Belangrijke elementen hierbij zijn:

- Het toelichten van de gehanteerde veronderstellingen.
- Een toelichting (impact / scenario's) over de schattingonzekerheid.

Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering in opzet en bestaan getoetst en aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Wij achten de waardering en de toelichting op de schattingonzekerheden aanvaardbaar en vinden de veronderstellingen redelijk.

De parameters voor de grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen.

4. Belangrijkste bevindingen

Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door uw gemeente gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst.

Parameters	MPG 2025	MPG 2024
Rente	0,36%	0,36%
Disconteringsvoet	2,0%	2,0%
Kostenstijging interne kosten	4,4%	3,5%
Kostenstijging GWW	4,5%	3%
Opbrengstenstijging	3,8%	0,5%

Kostenstijging

De gehanteerde parameter voor de kostenstijging ligt in lijn met de landelijke prijsindexcijfers. De gemeente Oldebroek heeft voor het prijspeil 2024 rekening gehouden met een inflatie van 4,5% en houdt voor de komende jaren op basis van marktinformatie ook rekening met een inflatie aflopend van 3,5% in 2026 en 2027 tot 2% in 2028 en verder. We achten dit een realistisch uitgangspunt.

Opbrengstenstijging

Gezien de hoogte van de marktprijzen per balansdatum houdt de gemeente Oldebroek op basis van marktinformatie voor het komende jaar rekening met een verhoging van de grondprijs in haar grondexploitaties van 3,8%. Voor 2026 en 2027 wordt met een stijging van 2,6% gerekend en voor 2028 en verder met 2%. We achten dit een realistisch uitgangspunt.

4. Belangrijkste bevindingen

Sociaal Domein

De gemeente Oldebroek voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken veelal zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet inclusief bijstand)	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Jeugdwet	Meerinzicht	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten
WMO	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
PGB's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten

Jeugdwet

De uitvoering van jeugdwet heeft uw gemeente ondergebracht bij Uitvoeringsorganisatie Meerinzicht. Door Meerinzicht wordt aan uw gemeente gerapporteerd in een verantwoording met een bijbehorende controleverklaring. Uit de werkzaamheden met betrekking tot de jeugd komen geen onzekerheden en fouten.

WMO

De gemeente Oldebroek voert de WMO zelfstandig uit. We hebben vastgesteld dat de gemeente in voldoende mate zelf controles op de juistheid van de facturatie van de zorgaanbieders en de prestatielevering uitvoert. Uit onze controle volgen geen materiële fouten of onzekerheden behoudens het feit dat één zorgaanbieder geen toereikende verklaring heeft opgeleverd. Dit leidt tot een onzekerheid van € 112.062.

Eigen bijdrage WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, zorg in natura of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen. De gemeente Oldebroek heeft deze onzekerheid in de jaarrekening 2024 toereikend toegelicht.

4. Belangrijkste bevindingen

PGB's

De Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB) heeft over 2024 een verklaring met beperking bij de verantwoording PGB-stromen Jeugdwet en WMO ontvangen. Hierdoor is vanuit de SVB geen 100% zekerheid over de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten. De impact van de geconstateerde fouten/onzekerheden vanuit de SVB bedragen op basis van de zogenaamde projectiebrief voor gemeente Oldebroek blijven onder onze rapporteringstolerantie. Daarnaast blijft het de verantwoordelijkheid van de gemeente zelf om de prestatielevering ten aanzien van de PGB-bestedingen vast te stellen. Hiermee concluderen we dat de kosten PGB van € 423 duizend (2023: € 393 duizend) als onzeker zijn aan te merken in de jaarrekening 2024 en zijn opgenomen in bijlage B.

Verbonden partijen

Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van gemeente Oldebroek. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:

- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen.
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude.
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

4. Belangrijkste bevindingen

Onderstaande bevindingen zijn deels gerelateerd aan de gecorrigeerde bevindingen in bijlage B en C, tenzij anders vermeldt. De bijzonderheden zijn hieronder nader toegelicht. Afrekeningen uit samenwerkingsverbanden zijn daarin niet nader toegelicht, aangezien dit een jaarlijks gegeven betreft waar de gemeente Oldebroek weinig tot geen invloed op kan uitoefenen.

Materiële vaste activa

Vooruitlopend op de ontwikkelingen is reeds een afwaardering van € 1,8 miljoen doorgevoerd voor gronden naar agrarische waarde in de veronderstelling dat er geen tijdige woonvisie zou liggen. Inmiddels is het voornemen om in de aankomende raadsvergadering besluitvorming te nemen op de woonvisie met als gevolg dat de afwaardering niet meer noodzakelijk is.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Als bijdragen aan andere instellingen is een investeringsbijdrage voor de nieuwbouw voetbalvereniging OWIOS van € 500 duizend in de lasten 2024 opgenomen. Volgens het raadsbesluit zal een totale investeringsbijdrage van € 1,4 miljoen worden voldaan. Volgens de BBV artikel 61 heeft de gemeente de beleidskeuze om dergelijke uitgaven als bijdragen aan activa in eigendom van derden te activeren op de balans of rechtstreekse in de exploitatie te nemen. U heeft de verstrekte bijdragen over 2024 verantwoord in de exploitatie.

Onzekerheden prestatielevering

Uit de controle is onvoldoende controle-informatie verkregen over de prestatielevering van een aantal inkopen. De bevindingen maken onderdeel uit van een statistische steekproef, waardoor uit de extrapolatie een onzekerheid van € 774 duizend voortvloeit. Deze onzekerheid is meegenomen in bijlage B.

Afval SNV

De gemeente Oldebroek is penvoerder voor de gezamenlijke afvalinzameling in de regio namens de gemeenten Elburg, Harderwijk, Ermelo, Nunspeet en Putten. Het controleteam heeft vastgesteld dat de kosten rechtstreeks worden doorbelast door de gemeente Oldebroek aan deze gemeenten. Per saldo is sprake van resultaatneutraal. Voorgaande betekent een presentatiefout in de totale lasten en baten ad € 12.845 duizend welke gecorrigeerd is in de jaarrekening 2024 alsmede de vergelijkende cijfers 2023.

Subsidieverstrekingen en -vaststellingen

De gemeente heeft niet voldaan aan haar subsidieverordening voor wat betreft het beslistermijn voor het verstrekken van subsidieaanvragen alsmede het behandelen van subsidievaststellingen, waardoor sprake is van een formele onrechtmatigheid. U geeft aan dat dit onder de aandacht is en er gekeken wordt naar de inrichting van het proces.

4. Belangrijkste bevindingen

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder de staat van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2024 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat in materiële de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan de eisen vanuit het BBV.
Fraude	Fraude en de frauderisicoanalyse is een steeds belangrijker thema. We adviseren u in de paragraaf bedrijfsvoering te rapporteren over de actualisatie van uw frauderisicoanalyse.

4. Belangrijkste bevindingen

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2024 geen wijzigingen voorgedaan. Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichting geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum overschrijdt. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw gemeente betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben die onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Overige onderwerpen

5. Overige onderwerpen

Bevestiging onafhankelijkheid

Wij zijn van mening dat wij onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming niet is aangetast, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).

Hierbij bevestigen wij dat wij geen geschenk en/of een persoonlijke uiting van gastvrijheid van uw gemeente hebben ontvangen met een waarde van meer dan honderd euro.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder de beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten
- In- en extern kwaliteitsonderzoek
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2024 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 11 van dit verslag.

Inschakeling van interne / externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van interne en/of externe deskundigen.

5. Overige onderwerpen

Samenwerking met interne accountantsdienst/ andere accountants

Voor de jaarrekening van de gemeente Oldebroek maken wij gebruik van verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganisaties. De samenwerking met Meerinzicht ten aanzien van de jeugdzorg is van significant belang in het kader van de jaarrekeningcontrole. Wij hebben bij de accountants een review uitgevoerd op de werkzaamheden.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Wij hebben de schriftelijke bevestigingen van het management verkregen.

Aanpassing BADO en BBV

Op 16 april jl. is de aanpassing van Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) gepubliceerd in de Staatscourant. Daarmee komt er een einde aan de imperfecte wet- en regelgeving, die

ontstond met het aanpassen van de Gemeentewet. Met die aanpassing werd geen rechtmatigheidsoordeel meer van de accountant gevraagd. Ter vervanging zou in de jaarrekening van de decentrale overheden op grond van aangepaste wet- en regelgeving met ingang van 2023 een rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen. De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor de uitvoering van de accountantscontrole 2024 en oordeelsvorming in de controleverklaring (BADO en BBV) was hierop echter nog niet aangepast.

In de aanpassing van BADO is echter nog een belangrijke wijziging opgenomen: de maximale goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden (dus samen 4%) wijzigt met ingang van boekjaar 2025 in een maximale goedkeuringstolerantie van 2% voor afwijkingen. Met afwijkingen worden zowel fouten als onzekerheden bedoeld. Daarnaast wijzigt ook de grondslag voor de goedkeuringstolerantie van *lasten inclusief toevoegingen aan de reserves* naar *lasten exclusief toevoegingen aan de reserves*. De lat komt daarmee voor uw organisatie dus hoger te liggen.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording geldt dat deze met ingang van 2025 maximaal 2% van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves mag bedragen, waar dat in 2023 en 2024 nog maximaal 3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves mocht zijn.

5. Overige onderwerpen

Om deze wijzigingen goed in de organisatie in te bedden adviseren wij u om te kijken of aanpassing van de financiële verordening, de controleverordening, het controleprotocol en het interne controleplan aan de orde is.

Grip op grote projecten

Grote projecten komen vooral voor bij (lokale) overheden: waterschappen, gemeenten, provincies. Voor gemeente Oldebroek staan er de komende jaren een groot aantal grote projecten op stapel.

In een snel veranderende wereld beïnvloeden interne en externe factoren de uitvoering van grote projecten. Budgetoverschrijdingen en vertragingen liggen op de loer, maar met een sterke voorbereiding en strategische sturing zet je risico's om in kansen. Transparantie over je projectdoelen en (samen)werkprocessen geven je grip. De juiste strategische aanpak maakt grote projecten succesvol en toekomstbestendig.

Duurzaamheidsverslaggeving: last of must have?

De eisen rondom duurzaamheidsverslaggeving (Corporate Sustainability Reporting Directive) voor bedrijven zijn de afgelopen jaren zeer actueel geworden. Hoewel op dit moment ter discussie staat welke bedrijven wanneer verplicht moeten gaan rapporteren, is de ontwikkeling echt ingezet.

Ongeacht de precieze kaders van de wettelijke verplichting onderkennen bedrijven dat rapporteren over hun prestaties rondom milieu (**E**nvironment), mensen (**S**ocial) en governance (**G**) ook aanzienlijke voordelen kan opleveren, zeker daar waar eindgebruikers of andere belanghebbenden hier grote waarde aan hechten. Voor de publieke sector gelden er nog zeker geen verplichtingen en de verwachting dat die er snel gaan komen is er ook niet. Tegelijkertijd vinden we het begrip 'duurzaamheid' terug in vrijwel elk coalitieakkoord, programmabegroting of jaarstukken. Ook zaken als de Regionale Energie Strategie (RES), Brede Welvaart en de relatie tussen inwoners en publiek bestuur ontbreken niet, stuk voor stuk onderdelen van ESG. Het rapporteren ten aanzien van duurzaamheid is dus niet iets wat bij nul begint.

De BNG heeft, als belangrijke financier van de decentrale overheid, te maken heeft met de verplichtingen vanuit de EU om zorg te dragen voor sustainable finance/duurzame financiering. Dat betekent dat de bank ook inzicht moet hebben en inzicht moet verstrekken in haar jaarverslag of het geld dat als financiering beschikbaar wordt gesteld ook bijdraagt aan de doelstellingen van het verdrag van Parijs (zoals halvering van de CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990).

Het zou zelfs zo kunnen zijn dat financiering van duurzame initiatieven goedkoper wordt en financiering van niet-duurzame initiatieven duurder wordt voor de decentrale overheid.

5. Overige onderwerpen

Kortom op korte of iets langere termijn zal de BNG (en dit geldt ook voor andere banken) inzicht willen krijgen in de duurzaamheidsprestaties van gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.

De vraag is of duurzaamheidsverslaggeving een last is of een must have? – In onze overtuiging een must have voor de publieke sector. Daarbij uitdrukkelijk de kanttekening: stel alleen doelstellingen daar waar je ook significante invloed op kan uitoefenen, draag dan ook zorg voor de juiste brondata en stuur op basis van de uitkomsten. Dan is het een must have voor beleidsontwikkeling.

Audit Wet politiegegevens (Wpg)

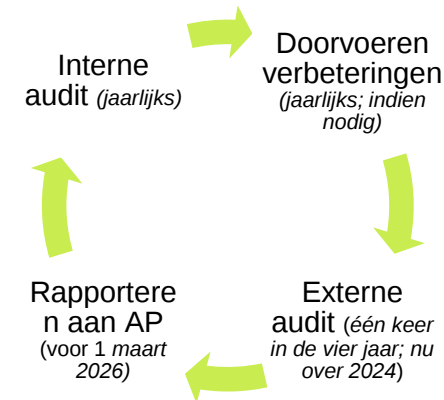
Zet uw organisatie opsporingsambtenaren in? Heeft u als gemeente boa's in dienst? In dat geval zijn de Wet politiegegevens (Wpg) en Besluit politiegegevens buitengewoon opsporingsambtenaren (Bpg boa) waarschijnlijk voor uw organisatie van toepassing. Per heden is dit voor de gemeente Raalte niet van toepassing, maar wij informeren u graag over de auditplicht voor als het in de toekomst wel van toepassing is.

Verschil Wpg en AVG?

Bij specifieke taken op het gebied van opsporing is voor de beveiliging van persoonsgegevens de Wet politiegegevens van toepassing, niet de Algemene Verordening

Gegevensbescherming (AVG). De Wpg komt in grote lijnen overeen met de AVG. Toch zijn er ook belangrijke verschillen. Het meest in het oog springende verschil is de auditplicht op de gegevens-verwerking bij opsporingstaken. Jaarlijks bent u verplicht om een interne Wpg audit uit te voeren. Eenmaal in de vier jaar dient uw organisatie een externe Wpg audit uit te laten voeren. De diepgang van de externe Wpg audit betreft opzet, bestaan en werking.

Hoe ziet de cyclus eruit?

Wpg-audit 2024

In 2025 dient de externe Wpg audit over 2024 te worden uitgevoerd. Uiterlijk 1 maart 2026 dienen Boa-werkgevers de Wpg assurance rapportage over 2024 in te leveren bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Het is van belang dat uw organisatie tijdig de Wpg audit laat uitvoeren.

Bijlagen

Bijlage A: SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2025 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek			
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging			
D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden			
D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters			
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai			
E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027			
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024			
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T gemeentedeel 2024			
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 gemeentedeel 2024			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2024			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T(exclusief BOB)_gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024			
G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T gemeentedeel 2024			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2024			
G10	Wet inburgering gemeentedeel 2024			
G12	Gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024			
G12	Gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024			
G13	Besteding/baten onderwijsroute gemeentedeel 2024			
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2024			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025			
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken			
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)			
J55	Aanpak energiearmoede			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): Goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen en eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma			
J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie			
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
M16	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

Bijlage B: Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd.

De geconstateerde fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid zijn lager dan de controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid
geen	0
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	0
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	0
Totaal	0

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid
Prestatielevering WMO	112
Prestatielevering PGB	423
Prestatielevering Inkopen	774
Totaal onzekerheden	1.309

Bijlage C – Gecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 47.781 alsmede de rapporteringstolerantie volgens de controleprotocol van € 50.000. Waarden tussen haakjes betreffen voordelen op het resultaat.

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Resultaat
Annuleren afwaardering gronden agrarische waarde wegens woningbouwvisie	(1.841)
Debetbedragen onder crediteuren – balans € 223	-
NTO Sisa M16	(750)
Afrekening gemeente Harderwijk beschermd wonen	(571)
VOB Sisa H35B	(76)
VOB Sisa H4	268
NTB WMO lasten boekjaar welke volgend jaar worden betaald	210
Ontvangen facturen inzet goed bezig	52
Afval SNV –intergemeentelijke baten en lasten resultaatneutraal € 12.845	-
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	(2.708)

Contact

drs. E.H.J.D. (Edwin) Damman RA

Partner Audit

T +31 (0)6 13 74 45 08
e.damman@bakertilly.nl

L.F. (Lisanne) van Goor MSc RA

Manager Audit

T +31 (0)6 22 38 50 55
l.vangoor@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Burg. Roelenweg 14-18
8021 EV Zwolle
Postbus 508
8000 AM Zwolle
T +31 (0)38 425 86 00

